

ієрархії смисложиттєвих орієнтацій на I курсі безумовно належить зацікавленості самим процесом життя і його емоційній насиченості, і лише потім — життєвим цілям. На II курсі сам процес життя і його емоційна насиченість приваблюють студентів вже менше, але різко зростає кількість високих показників стосовно життєвих цілей.

Якщо ми розуміємо мотивацію як сукупність сил, що спонукають людину до певних дій, то мотив — це процес свідомого вибору дій, які визначаються комплексним впливом внутрішніх та зовнішніх чинників і стимулюються досвідом особистості. Людина сьогодні має широкі можливості вибору майбутньої професії, навчального закладу, спеціальності і дисциплін. Свобода вибору створює ситуацію, у якій особистість переживає почуття самоідентифікації, а обравши дію, відчуває значно більшу відповідальність за її результат.

Л. В. Боровецька, старш. викл.,
кафедра іноземних мов факультету МЕІМ

PAST PARTICIPLE: ПОДВІЙНІ ФОРМИ ТА ВАРІАНТИ

У сучасній англійській мові є чимало структур, що представлені двома або більше варіантами чи модифікаціями. Здебільшого вони близькі за значенням і вживаються рівноправно, як повні синоніми, але деякі з них є відмінними за вживанням. Такі варіанти є характерними для всіх частин мови. Як приклад можна навести подвійні форми множини іменників *Lords Chancellor* і *Lord Chancellors*, *cactuses* і *cacti*, прислівники *cheap* і *cheaply*, *westward* і *westwards*, модальні дієслова *may* і *can*, що в деяких випадках можуть замінити одне одного та інші. Загальновідомі випадки взаємозаміни неособових форм дієслова, що мають однакове значення.

Е.г. *He couldn't help laughing.*

He couldn't but laugh.

Подвійні форми *Past Participle* заслуговують на особливу увагу. У даній статті я б хотіла зупинитися на відмінностях у їх зна-

ченні та вживанні. За походженням і способами утворення подвійні форми *Past Participle* можна класифікувати таким чином:

1. Найчисленніша категорія. Вона включає архаїчні форми, що дійшли до нашого часу в певних установлених виразах, якими їх узус і обмежується. На відміну від сучасних форм *Past Participle*, що вживаються предикативно або в складі аналітичних дієслівних форм, архаїчні форми вживаються переважно атрибутивно. Ось найпоширеніші з них:

—*proved* і *proven* (від *to prove*)

It remains to be proved. Це треба довести, але *a proven fact* доведений факт.

Слід зауважити, що з 70-х років минулого століття спостерігається тенденція до повернення форми *proven*.

Е.г. *It cannot be proven.*

Цього не можна довести.

—*melted* і *molten* (від *to melt*)

melted butter — розтоплене масло

але *molten metal* — розплавлений метал

—*learnt* і *learned* (від *to learn*)

a poem learnt by heart — вірш, вивчений на пам'ять

але *a learned man* — вчений муж

—*sheared* і *shorn* (від *to shear*)

a sheared raccoon coat — шуба зі стриженого єнота

але *a shorn lamb* — стрижена вівця, простак.

He was shorn of his privileges. — Його позбавили привілеїв.

Як бачимо, форма *shorn* в основному вживається фігурально.

—*bereaved* і *bereft* (від *to bereave*)

He is bereft of reason. — Він позбавлений розуму, але тільки *bereaved* вживається у значенні «осиротілий, той хто втратив рідних».

—*cleaved*, *cleft* і *cloven* (від *to cleave*)

The ground was cloven by frost. — Земля потріскалась від морозу.

The sections into which society is cleft. — Групи, на які поділено суспільство.

Тільки «*cleft*» вживається у виразах *a cleft lip* — заяча губа, *in a cleft stick* — у важкому становищі.

—*Shaved* і *shaven* (від *to shave*)

Тільки *shaved* вживається в перфективних формах.

Е.г. *He hasn't shaved yet.* — Він ще не поголився.

Натомість *shaven* вживається атрибутивно зі словами *well* і *clean*:

a clean-shaven face — чисто поголене обличчя

a well-shaven chin — добре поголене підборіддя
Коли слова *well* і *clean* відсутні, то *shaved* вживається також атрибутивно:

An unshaved and unwashed man. — неголений і немитий чоловік.

Shaved вживається після дієслова — зв'язки *to be* навіть за наявності слів *well* і *clean*.

E.g. *His skin was newly shaved.* — Його шкіра була щойно поголена.

— *struck* і *stricken* (від *to strike*)

Stricken майже виключно вживається як частина складених прикметників:

Panic-stricken — охоплений панікою

Horror-stricken — нажаханий

Poverty-stricken — дуже бідний, нужденний.

Самостійно ця форма вживається вкрай рідко.

Her stricken expression — приголомшений вираз її обличчя.

2. Цю категорію складають форми з флексіями (*Past Participle*) і без флексій (складені прикметники)

E.g. *a two — storey building* } двоповерхова
a two — storeyed building } будівля

Ці форми вживаються абсолютно однаково.

Форми *barefooted* }

barefoot }

— босоногий, босоніж — є взаємозамінними, особливо коли вони вжиті з дієсловами руху, такими як *go, jump, run, walk*. Обидві форми вживаються також атрибутивно.

E.g. *barefoot(ed) children* — босоногі діти.

Конструкції типу *life — size(d) sculpture, king — size(d) cigarette* є абсолютно взаємозамінними, якщо їх першим елементом є іменник. Якщо ж першим елементом є прикметник (наприклад *fair, medium, normal, good*), переважають форми закінченням — *ed*.

3. Останнім часом набуває широкого поширення форма *Past Participle*, що є омонімічною формам *Past Indefinite*. Вони є, в основному, характерними для розмовного стилю, але потроху пробивають свій шлях до загальноновживаної лексики.

E.g. *I'm broke.* — Я зубожів (у мене немає грошей).

Anyway I fixed his broke wing. (*Tom Clancy*).

Як би не було, я вилікував його зламане крило.

Вживання синонімів в лексиці та граматиці надзвичайно важливе як для тих, хто вивчає мову, так і для тих хто викладає мову. Оволодіння паралельними структурами і варіантами не тільки збагачує словниковий запас, а й надає можливість висловити свої думки стилістично правильно.

Література

1. Е. М. Гордон, И. П. Крылова. The English Verbals. — М.: Международные отношения, 1973.
2. А. F. Rodionov. «Variants in Current English Grammar». — М.: Высшая школа, 1981.
3. Г. А. Вейхман. Новое в грамматике современного английского языка. — М., Астрель, Аст, 2002.
4. John Eastwood. Oxford Guide to English Grammar. — Oxford University Press, 1995.

*І. В. Ботіна, викл.,
кафедра іноземних мов факультету МЕіМ*

ТРЕНІНГ ЯК СУЧАСНА ТЕХНОЛОГІЯ У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Сучасна освіта має забезпечувати всі умови для оволодіння студентами якісними знаннями та всебічного розкриття творчого потенціалу особистості. Отже, студент має стати не тільки об'єктом впливу виховних та навчальних факторів, а й суб'єктом самовиховання, самоосвіти і саморозвитку. У зв'язку з цим виникають питання щодо управління, планування і прогнозування певної навчальної діяльності, стимулювання розвитку особистості. Саме це спонукає впровадження інноваційних методів та технологій навчання, зокрема у викладанні англійської мови.

Практика показує, що завдяки застосуванню психотренінгу підвищується мотивація та успішність студента у навчанні. Вправи, які спрямовані на розвиток комунікативних умінь студента, розвивають його творчий потенціал, покращують уяву, увагу, працездатність, нестандартність мислення на заняттях з англійської мови.

Відомо, що елементи психотренінгу використовували для навчання і вдосконалення професійної діяльності багатьох знаменитостей, які досягли визначних успіхів у різних сферах науки, техніки, мистецтва [2, с. 29].

На сьогоднішній день тренінги поділяють на:

- 1) тренінги особистісного росту;
- 2) бізнес тренінги.

Потрібно зазначити, що вправи спрямовані на розвиток комунікативної компетенції є найбільш важливими [3, с. 146].